

De **Bijbel** is het *geschreven* woord van God. Het is een verzameling van 66 heilige geschriften. Deze geschriften zijn door verschillende mensen, door God geïnspireerd, op verschillende tijden en plaatsen tot stand gekomen en zijn later samengevoegd tot één boek. De Bijbel beschrijft oorsprong en toekomst van de wereld, Gods handelen met de mens en de geschiedenis en toekomst van Gods volk. De Bijbel is het meest verspreide boek ter wereld.

Het woord *bijbel* komt van het Griekse woord *biblia* = boeken. Zie het artikel [Titels en namen van de bijbel](#) voor titels en benamingen van de Bijbel.

Indeling

De Bijbel omvat 66 boeken in twee **hoofddelen**: 39 boeken vormen het [Oude Testament](#) (OT) en 27 boeken vormen het [Nieuwe Testament](#) (NT). Het OT is vóór Christus ontstaan en ziet heen naar Hem. Het NT is ná Christus ontstaan en ziet *terug* op Zijn komst in de wereld, zijn leer en leven, zijn sterven, verrijzenis en hemelvaart. Het NT ziet ook *omhoog* naar de verheerlijkte Heer die in de hemel is en het ziet *heen* naar Zijn wederkomst.

Het **Oude Testament** omvat de volgende geschriften: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Jozua, Richteren, Ruth, I en II Samuël, I en II Koningen, I en II Kronieken, Ezra, Nehemia, Ester, Job, Psalmen, Spreuken, Prediker, Hooglied, Jesaja, Jeremia, Klaagliederen, Ezechiël, Daniël, Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habakuk, Sefanja, Haggai, Zacharia, Maleachi.

Over de indeling van het Oude Testament, zie art. [Oude Testament](#)

Het **Nieuwe Testament** omvat de volgende geschriften: Matteüs, Marcus, Lucas, Johannes, Handelingen der Apostelen, de brief van Paulus aan de Romeinen, de 1e en 2e brief van Paulus aan de Korintiërs, de brief van Paulus aan de Galaten, de brief van Paulus aan de Efeziërs, de brief van Paulus aan de Filippenzen, de brief van Paulus aan de Kolossenzen, de 1e en 2e brief van Paulus aan de Tessalonicenzen, de 1e en 2e brief van Paulus aan Timoteüs, de brief van Paulus aan Titus, de brief van Paulus aan Filemon, de brief aan de Hebreëen, de brief van Jakobus, de 1e en 2e brief van Petrus, de 1e, 2e en 3e brief van Johannes, de brief van Judas, de Openbaring van Johannes.

De indeling in **hoofdstukken en verzen** is later door mensen aangebracht en wordt niet als door de Geest ingegeven beschouwd. Ze vergemakkelijken het verwijzen naar en het opzoeken van Schriftplaatsen. De Schrift telt 1.189 hoofdstukken, waarvan 929 in het Oude Testament en 260 in het Nieuwe Testament. Elk hoofdstuk is nader verdeeld in verzen. De Schrift telt ongeveer 31.193 verzen: 23.325 in het Oude Testament en 7.058 in het Nieuwe Testament.

De **woorden** van de Schrift zijn wel door de Geest van God ingegeven. De grondtekst heeft ongeveer 430.938 woorden met in totaal zo'n 3.000.000 letters.

Ontstaan

Bedachte **acroniemen** (letterwoorden) van het engelse woord Bible:

Bible = Basic Information Before Leaving Earth

Bible = Basic Instruction Before Leaving Earth

Een leuk **gezegde**:

De Bijbel is geen bij-bel, maar de hoofd-bel.

De boeken van de Heilige Schrift zijn niet tegelijkertijd ontstaan, maar in de loop van vele eeuwen. Voor de tijdsvolgorde van ontstaan der bijbelboeken, zie artikel [Chronologische volgorde der bijbelboeken](#).

De samenvoeging van de heilige, door God geïnspireerde geschriften tot één boek is een werk van God en mensen geweest. God heeft de geschriften ingegeven, ze gezag verleend en erkenning bij mensen bewerkt. Mensen hebben het gezag van de Schriften erkend, de boeken als heilig aangemerkt en ze tot één boek gebundeld.

Canon

De Bijbel is een richtsnoer, een norm, voor geloof en gedrag. De lijst van heilige geschriften - de bijbelboeken Genesis tot en met Openbaring - wordt daarom de *canon* (=richtsnoer) genoemd. De bijbelboeken worden, in onderscheiding van andere, *canoniek* genoemd.

De Bijbel verwijst naar boeken die zelf geen deel van de bijbelcanon zijn geworden en die verloren zijn gegaan. Men spreekt dan ook van [verloren gegane boeken](#), bijvoorbeeld *het boek van de oorlogen des Heren* (Num 21:14) en *de geschiedenis van de ziener Gad* (1 Kron 29:29). God heeft het blijkbaar niet nodig gevonden ze in Zijn geschreven Woord op te nemen.

De Rooms-katholieke kerk heeft aan de oorspronkelijke canon van het Oude Testament zeven geschriften toegevoegd; ze worden door de Joden en de protestanten afgewezen als niet-canoniek, zie [Apocriefen](#).

Naast de bijbelboeken zijn er *geloofsblijdenissen* opgesteld en zijn er *bijbelcommentaren* geschreven. Deze behoren evenmin tot de canon. Ze kunnen nuttig zijn, maar zijn niet gelijk te stellen met de Schrift zelf.

Talen van de Bijbel

De oorspronkelijke talen van de Bijbel zijn het Hebreeuws en het Grieks. Het **Oude Testament** is, op enkele gedeelten na, waarin de Aramese taal gebruikt wordt, geschreven in het Hebreeuws. De Aramese gedeelten zijn: Dan. 2:4b tot 7 :28, Ezra 4:8 tot 6 :18, Ezra 7:12 tot 26 en Jer. 10 :11. In onze Nederlandse Statenvertaling wordt het Aramees 'Syrisch' genoemd, maar wij verstaan onder het Syrisch tegenwoordig een andere taal.

Het **Nieuwe Testament** is geschreven in het Grieks, dat in "de volheid van de tijd", toen Christus in de wereld kwam, de wereldtaal was, die overal en door allen werd verstaan.

Handschriften van de Bijbel

De oorspronkelijke (ge)schriften (*autografa*) van het **Oude Testament** zijn allemaal verloren gegaan. We hebben er alleen nog afschriften (*apografa*) van.

In deze afschriften kwamen geen klinkers voor. Men schreef alleen de **medeklinkers**.

Eerst rond de 8ste eeuw na Christus zijn de klinkers in de tekst aangebracht door de **Masoreten**. De oudste, onder ons bekende afschriften dateren uit de 9de en 10de eeuw na Christus. Masoreten = Mannen der Masora (overlevering). Dit waren joodse leraars, wier gehele leven gewijd was aan de studie van de grondtekst van het Oude Testament. Het aanbrengen van de klinkers is het resultaat geweest van een eeuwenlang onderzoek. Deze Masoreten hebben één handschrift gebruikt, dat door hen het beste werd gevonden. Hiernaar zijn later alle afschriften vervaardigd, zodat geen enkel afschrift van een ander handschrift nu meer over is. De oudste handschriften die we kennen zijn boekrollen gevonden in een grot van Qumran. Voordien waren de oudst bekende handschriften een, bevattende de tekst van de profeten, uit 916, en een volledig Oud Testament van 1009, beide te Petersburg (Leningrad) bewaard.

Geen enkel exemplaar van de oorspronkelijke handschriften (autografa) van het **Nieuwe Testament** is ons bewaard gebleven, maar het aantal afschriften van het gehele Nieuwe Testament, of van een gedeelte ervan, is heel groot.

Er zijn ca. 4000 Griekse handschriften van gedeelten van het Nieuwe Testament, en enkele die het Nieuwe Testament in zijn geheel bevatten. Veel er van zijn uit de 8e, de 7e, de 6e, en zelfs uit de 4e eeuw. Behalve kleine verschillen van enkele woorden, lettergrepen en letters, komen er ook verschillende lezingen (varianten) in voor. Maar deze verschillen raken op geen enkel punt de geloofsleer.

De vier meest **bekende handschriften** zijn die, welke in de regel met de letters ?, B, en C worden aangeduid:

? is de *Codex Sinaiticus*, uit de 4e eeuw, door Tischendorf in 1859 ontdekt in het klooster op de Sinai, en in 1862 uitgegeven. Het handschrift bevat het Griekse Oude Testament en het Nieuwe Testament en wordt momenteel in Petersburg (Leningrad) bewaard.

A is de *Codex Alexandrinus*, uit de 6e eeuw, die het gehele Oude en Nieuwe Testament bevat, hoewel enkele bladzijden ontbreken. Dit handschrift wordt zo genoemd, omdat het eeuwenlang te Alexandrië bewaard werd, en is momenteel te vinden in het Brits Museum te Londen.

B is de *Codex Vaticanus*, uit het midden van de 4e eeuw en wordt zo genoemd omdat het in de Vaticaanse bibliotheek te Rome bewaard wordt. Dit handschrift bevat ongeveer het gehele Oude en Nieuwe Testament, maar verschillende bladen ontbreken, o.a. heel Genesis.

C is de *Codex Ephraëmi rescriptus*, uit de 6e eeuw, een *palimpsest*, d.w.z. een codex die twee keer beschreven is.

Over de Griekse tekst van het Oude en Nieuwe Testament zijn later hymnen van de Syrische leraar Ephraëm geschreven, maar Tischendorf heeft in 1845 ontcijferd wat er van over was, nl. een klein deel van het Oude Testament. Het handschrift bevindt zich nu in de Bibliothèque Nationale te Parijs.

De waarheid van de Bijbel

De Bijbel is het woord van God. Gods woord is de waarheid. De Here Jezus Christus zei:

Joh 17:16 Zij zijn niet van de wereld, zoals Ik niet van de wereld ben.

Joh 17:17 Heilig hen door de waarheid: uw woord is de waarheid.

Joh 17:18 Zoals U Mij in de wereld hebt gezonden, heb ook Ik hen in de wereld gezonden.

Joh 17:19 En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn door de waarheid.

Menselijke geschriften (wetenschappelijke publicaties, essays, scripties enz.) daarentegen blijken dikwijls een mengelmoes van waarheid en onwaarheid (vergissing, fantasie, bedrog) te zijn.

De waarheid, Gods Woord, **heiligt** de gelovigen in Christus. De Heer Jezus bad Zijn Vader om zijn discipelen te heiligen door de waarheid: dat zij door de waarheid God toegewijd en afgezonderd zouden leven.

Joh 17:16 Zij zijn niet van de wereld, zoals Ik niet van de wereld ben.

Joh 17:17 Heilig hen door de waarheid: uw woord is de waarheid.

Joh 17:18 Zoals U Mij in de wereld hebt gezonden, heb ook Ik hen in de wereld gezonden.

Joh 17:19 En Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd zijn door de waarheid.

De waarheid, Gods woord, **maakt** de gelovigen **vrij**, als zij de waarheid hebben leren kennen.

Joh 8:31 Jezus dan zei tot de Joden die in Hem geloofden: Als u in mijn woord blijft, bent u waarlijk mijn discipelen;

Joh 8:32 en u zult de waarheid kennen en de waarheid zal u vrijmaken.

Joh 8:33 Zij antwoordden Hem: Wij zijn Abrahams nageslacht en hebben nooit iemand gediend; hoe zegt U: U zult vrij worden?

Is de Bijbel letterlijk waar?

Velen vragen zich af of de Bijbel *letterlijk* waar is. Op de vraag of de Bijbel letterlijk waar is antwoordde George W. Bush, Amerikaans president (2001-2009) in 2008: 'Waarschijnlijk niet. Nee, ik ben geen *literalist*. De belangrijkste les van het Nieuwe Testament is: 'God zond een Zoon'.'

De vraag 'Is de Bijbel letterlijk waar?' is te vaag om kort te beantwoorden. Of een kort antwoord zou moeten zijn: 'Ja en nee'. Want veel beschrijvende delen van de Bijbel zijn letterlijk waar. Andere beschrijvende delen hebben een symbolische betekenis. De hamvraag is, welke tekst letterlijk dan wel symbolisch begrepen moet worden. Daar komt bij dat sommige delen een letterlijke beschrijving zijn van symbolische gebeurtenissen in een visioen, zoals de beschrijving van het beest uit de zee in het boek Openbaring.

Een houvast voor uitleg is de Schrift zelf: zij helpt ons meestal vast te stellen of een gedeelte letterlijk dan wel symbolisch verstaan moet worden. De Schrift 'legt zichzelf uit', d.w.z. een bepaald gedeelte wordt soms beter begrepen door andere gedeelten erbij te nemen.

Een voorbeeld is het bericht over Adam in Genesis. Heeft Adam letterlijk bestaan? Of is het verhaal symbolisch? Uit andere bijbelgedeelten dan Genesis kan men afleiden dat Adam heeft bestaan - naar de letter van Genesis - als de eerste mens die God geschapen heeft en met zijn vrouw in de zonde gevallen is en de oervader van de mensheid is geworden.

Christenen die letterlijk te nemen Bijbelgedeelten symbolisch verstaan spreken over de "kernboodschap" of "les" van een gedeelte.

Is de Bijbel betrouwbaar?

Het hoofdartikel over dit onderwerp is: [Betrouwbaarheid van de Bijbel](#).

Dat de Bijbel betrouwbaar is wordt niet door iedereen aangenomen. Sommigen menen dat de Bijbel geschiedkundige en natuurkundige fouten bevat.

Geschiedkundige betrouwbaarheid

Ons kennen van de Oudheid is altijd ten dele, fragmentarisch. Historici en archeologen hebben dikwijls te maken met tegenstellingen of leemten. In Palestina wordt al meer dan een eeuw gegraven naar oudheden. Het komt voor dat archeologische vondsten niet aansluiten op de Bijbel.

Dat in de bijbel soms plaatsen en gebeurtenissen genoemd worden, die we niet uit opgravingen of overblijfselen uit de oudheid kennen, is geen uniek probleem. Duitse archeologen vonden bij voorbeeld de resten van een slagveld, maar de slag is onbekend uit de geschreven bronnen. Omgekeerd, uit overgeleverde teksten weten we dat Julius Caesar de Belgen heeft onderworpen, maar er is geen archeologisch bewijs voor.

Het archeologische en geschreven bewijsmateriaal passen bij elkaar vanaf de zesde eeuw v.Chr. De terugkeer van de Joden uit de Babylonische ballingschap wordt genoemd in de Bijbel en archeologisch bevestigd door vondsten van de stichting van nieuwe dorpen. Niemand trekt de terugkeer van de Joden in twijfel.

In de periode vóór de komst van de Babyloniërs, de tijd waarin Juda en Israël naast elkaar bestonden, komt het vaker voor dat het verhaal van de Bijbel niet wordt bevestigd door de archeologie en archeologische vondsten zich niet goed passen bij het bijbelse verhaal.

Gaat men nog verder terug in de tijd, naar de tijd van koning David, dan springt de onvolledigheid van het voorhanden bewijsmateriaal nog meer in het oog. Volgens 2 Samuël en 1 Koningen was het Israelitische koninkrijk een goed-georganiseerde staat. Hiervan zijn tot nog toe geen administratieve documenten opgegraven. Uit het ontbreken van dit archeologisch materiaal mag men niet besluiten dat het rijk geen uitgebreid staatsapparaat heeft gehad.

De combinatie bijbelse gegevens - geen buitenbijbelse archeologische gegevens is niet uniek. Voor het koninkrijk van de Meden, dat volgens veel geschreven bronnen vooraf zou zijn gegaan aan dat van de Perzen, ontbreekt tot nog toe elk archeologisch bewijs. Geen enkeling zal het bestaan van de Meden betwijfelen, aangezien ze worden genoemd in verschillende van elkaar onafhankelijke geschreven bronnen: Assyrische, Babylonische, Perzische, Griekse en Bijbelse.

Dwalingen:

- archeologie (feilbare menselijke wetenschap) geloven boven de bijbel (het Woord van God)
- een verhaal uit de bijbel is pas zeker waar (is pas bewezen) als het archeologisch bevestigd wordt

Iets niet vinden (geen archeologisch bewijsmateriaal) wil niet zeggen dat het er niet is geweest. In Jericho zijn nog altijd geen omgevallen muren uit de Late Bronstijd gevonden. Misschien komt dat door erosie. Dat resten van de muren nog niet gevonden zijn, betekent niet dat het bijbelverhaal niet klopt of anders gelezen moet worden.

Wie de archeologie boven de Schrift stelt en tegelijkertijd aan de Schrift wil vasthouden, zal het literaire karakter van een bijbelverhaal kunnen benadrukken: het is niet echt gebeurd, maar het gaat om de

boodschap. Het verhaal van de val van Jericho is dan een beschrijving van een eerstelingenoffer. Het eerste stad die de Israëlieten innamen was voor God.

De juiste houding is: ondanks het gemis van buitenbijbelse bronnen en archeologisch materiaal vasthouden aan de juistheid van het bijbelverhaal.

Archeologen getuigen voor de Bijbel

Amihai Mazar, een van de gezaghebbendste archeologen van Israël, een niet-religieus man, stelde in 2008 dat de Bijbel historisch wel eens veel betrouwbaarder kunnen zijn dan archeologen denken. Zie <http://www.nd.nl/artikelen/2008/december/23/archeoloog-bijbel-lijkt-erg-betrouwbaar>

“As a matter of fact, however, it may be clearly stated categorically that no archaeological discovery has ever contradicted a single Biblical reference. Scores of archaeological findings have been made which confirm in clear outline or exact detail historical statements in the Bible.” ([Nelson Glueck](#), bekend archeoloog)

'Geen krantenverslag'

Er is gezegd dat de Bijbel geen historisch betrouwbaar krantenverslag is. Wat is echter een krantenverslag? Twee journalisten zullen dezelfde gebeurtenissen meestal verschillend beschrijven: verschil in woorden, zijden van de zaak, betrokkenen, achtergrondinformatie. De evangelist Lukas lijkt trouwens wel als een soort onderzoeksjournalist te werk zijn gegaan. Mattheus schrijft echter anders dan Lukas en Marcus over het leven van de Heer Jezus

Als de bijbel géén krantenverslag of iets dergelijks is, volgt daar niet uit dat de bijbel historisch onbetrouwbaar is. Als de beschrijvingen in de Bijbel niet door een journalist zijn vervaardigd, wil dit niet zeggen dat de beschreven gebeurtenissen niet echt gebeurd zijn. Niet-journalisten kunnen best een historisch betrouwbaar verslag maken: "en toen gebeurde dit ... en toen gebeurde dat..."

Natuurwetenschappelijke betrouwbaarheid

'de vier hoeken der aarde'

De Bijbel spreekt over 'de vier hoeken der aarde'.

Opb 7:1 Hierna zag ik vier engelen staan op de vier hoeken van de aarde, die de vier winden van de aarde vasthielden, opdat er geen wind zou waaien over de aarde, noch over de zee, noch over enige boom.

Opb 20:8 en hij zal uitgaan om de naties te misleiden die aan de vier hoeken van de aarde zijn, Gog en Magog, om hen tot de oorlog te verzamelen, en hun getal is als het zand van de zee.

Is dit niet een aardrijkskundige vergissing? Immers, de aarde heeft geen vier hoeken. De aarde is geen laken.

Hnd 11:5 Ik was in de stad Joppe in gebed en zag in geestvervoering een gezicht: een voorwerp als een groot laken, dat neerdaalde, aan de vier hoeken neergelaten uit de hemel, en het kwam tot bij mij;

Is de aarde volgens de Bijbel een rechthoek, gelijk een rechthoekig laken? Neen. Uit de woorden 'de vier hoeken der aarde' besluiten tot 'de bijbel ziet de aarde als een rechthoek' gaat te ver.

Waarschijnlijk bedoelde Johannes dat hij engelen zag staan in het Noorden, Oosten, Zuiden en Westen. Ze hielden immers de vier winden vast, de winden uit de vier wind-streken. Vergelijk:

Da 8:8 En de geitenbok maakte zich uitermate groot; maar toen hij sterk geworden was, brak die grote hoorn, en er kwamen op aan deszelfs plaats vier aanzienlijke, naar de vier winden des hemels.

En:

Jes 11:12 En Hij zal een banier opheffen voor de volken, en de verdrevenen van Israel verzamelen en de verstrooide dochters van Juda vergaderen van de vier einden der aarde.

Johannes gebruikte uitdrukkingen uit de alledaagse taal, die gebaseerd zijn op de alledaagse waarneming. Wij spreken immers ook over 'de opgaande zon', 'de ondergaande zon', 'de halve maan', 'de nieuwe maan'.

Stel, tijdens een strandwandeling merkt je geliefde op: 'Wat een prachtige ondergaande zon, hè schat'. Zou je antwoorden: 'Je vergist je, want de zon gaat niet onder, maar de aarde cirkelt om de zon en om haar eigen as!'

'Dat kleine licht'

In Genesis 1 wordt de maan een licht genoemd.

Ge 1:16 God dan maakte die twee grote lichten; dat grote licht tot heerschappij des daags, en dat kleine licht tot heerschappij des nachts; ook de sterren.

Zon en maan zijn voor ons oog beide grote lichten aan het hemel. De maan is echter veel minder krachtig, de maan is 'dat kleine licht' en de zon 'dat grote licht'. Natuurwetenschappelijk gesproken is de maan geen licht, maar een weerkaatser van licht: de maan weerkaatst het licht van de zon. Is de Bijbel aangaande de beschrijving van de maan natuurwetenschappelijk onjuist? Nee, want de Bijbel geeft hier geen natuurwetenschappelijke beschrijving, maar een beschrijving op basis van de alledaagse waarneming. De Bijbel beschrijft verschijnselen zoals ze zich aan de mens voordoen.

Betrouwbaarheid aangaande de toekomst

De Bijbel is vast te vertrouwen in zijn uitspraken over de toekomst. Wat eens als toekomst werd voorzien, is voor een deel reeds tot in bijzonderheden vervuld. Als de profetiën over de eerste komst van Christus zijn vervuld, zullen de profetiën over Zijn tweede komst ook worden vervuld.

De apostel Petrus is er vast van overtuigd dat de Heer Jezus eens in kracht en heerlijkheid zal wederkomen. Hij heeft met zijn ogen de hemelse luister van Zijn Heer gezien en met zijn eigen oren een stem uit de hemel gehoord die op de Heer Jezus wees. Petrus heeft dus al iets van de toekomst gezien. Zo had hij het profetische woord des te vaster.

2Pe 1:16 Want niet als navolgers van vernuftig verzonnen fabels hebben wij u de kracht en komst van onze Heer Jezus Christus bekend gemaakt, maar als ooggetuigen van zijn majesteit.

2Pe 1:17 Want Hij ontving van God de Vader eer en heerlijkheid, toen van de luisterrijke heerlijkheid zo'n stem tot Hem kwam: 'Deze is mijn geliefde Zoon, in Wie Ik welbehagen heb gevonden'.

2Pe 1:18 En wij hoorden deze stem uit de hemel komen, toen wij met Hem op de heilige berg waren.

2Pe 1:19 En zo hebben wij het profetische woord des te vaster, en u doet er goed aan daarop acht te geven als op een lamp die schijnt in een duistere plaats, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw harten.

Meer informatie

Meer informatie over de betrouwbaarheid van de Bijbel:

- Josh McDowell, *Is de Bijbel echt waar?* Veenendaal: Grace Publishing House. Pagina's: 126. In de vorm van een verhaal van student Nick, die tijdens zijn studie aan de universiteit wankelt in zijn geloof, bespreekt McDowell vragen over de betrouwbaarheid van de Bijbel.
- F.F. Bruce, [De betrouwbaarheid van de geschriften van het Nieuwe Testament](#), 58 bladzijden, pdf-bestand op VerhoevenMarc.be. Bruce is een Brits Nieuwtestamenticus.
- Johan Knigge, *Hier gebeurde het toen; archeologische sporen van de bijbel*. Uitgeverij Motief, 2012. Pagina's: 160. Behandelt archeologische vondsten die zich op het kruispunt bevinden van bijbel en archeologie. De vondsten werpen vaak een verrassend licht op de geschiedenissen uit de bijbel. Over de schrijver en het boek, zie ['Bijbel blijkt vaak tot in details te kloppen'](#).
- Brian H. Edwards, *Nothing But the Truth: The Inspiration, Authority and History of the Bible Explained*. Pagina's: 512 pages. EP Books, 2006.

Vertaling van de Bijbel

Onze Nederlandse Bijbel is gebaseerd op een Hebreeuwse, Aramese en Griekse grondtekst. Het Oude Testament bestaat voor het grootste gedeelte uit Hebreeuws. Een kleiner gedeelte is in het Aramees geschreven. Het Nieuwe Testament is gebaseerd op een Griekse grondtekst.

Septuagint

Rond 250 jaar voor Christus werd het Oude Testament in het Grieks vertaald. Deze vertaling door 70 Joodse geleerden wordt 'vertaling van de zeventig' of 'Septuagint' genoemd en aangeduid met het Romeinse getal LXX voor 'zeventig'.

Nederlandse vertalingen

Gangbare Nederlandse vertalingen van de Bijbel zijn:

- De Statenvertaling. Nadeel: verouderde taal.
- de Herziene Voorhoeve-Uitgave (ook wel 'Telosvertaling' genoemd). Nadeel: Alleen voor het Nieuwe Testament.
- Vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap uit 1951
- Willibrord vertaling (herzien in 1995) (bevat ook deuterocanonieke boeken).
- De Naardense Bijbel.
- De [Nieuwe Bijbelvertaling](#) (NBV) uit 2004
- De Herziene Statenvertaling (kwam gereed in 2010).

Inleiding tot de Statenvertaling: <http://www.jvdaniel.nl/inleidingen/statenvertaling.pdf>

De [Nieuwe Bijbelvertaling](#) (NBV) vond snel ingang, maar is volgens sommigen te vrij vertaald en daarom minder geschikt voor bijbelstudie.

Meer informatie over bijbelvertalingen: <http://www.windmillministries.org/frames/RC-bijbelvertalingenA.htm>

Bijbelvertaalwerk

Een powerpointpresentatie over het bijbelvertaalwerk: [presentatie](#) (door Wycliffe Bijbelvertalers, 77 sheets, meest plaatjes van mensen)

Verkoop en verspreiding

De Bijbel is met 3,9 miljard verkochte exemplaren het best verkochte boek in de afgelopen halve eeuw (stand 2012) ^[2]. Naar schatting worden er jaarlijks tussen de 50 miljoen en 150 miljoen bijbels verkocht ^[1]. De Bijbel is al eeuwenlang het meest verspreide boek ter wereld.

Uitleg van de Bijbel

Twee regels voor het juist verstaan van de Bijbel zijn:

- let op het tekstverband
- Schrift(plaats) met (Schrift)plaats vergelijken

Een voorbeeld ter illustratie.

1Jo 2:13 Ik schrijf u, vaders, omdat u Hem kent die van het begin af is. Ik schrijf u, jongelingen, omdat u de boze overwonnen hebt. Ik heb u geschreven, kinderen, omdat u de Vader kent.

Wie is Hij "die van het begin af is". God de Vader, de Heer Jezus?

In het verband van de brief vinden we het volgende vers:

1Jo 1:1 Wat van het begin af was, wat wij gehoord, wat wij gezien hebben met onze ogen, wat wij aanschouwd en onze handen betast hebben betreffende het woord van het leven

Uit het verband van andere geschriften van Johannes:

Joh 1:1 In het begin was het Woord; en het Woord was bij God, en het Woord was God.

Joh 1:2 Dit was in het begin bij God.

Letten op het verband en schrift met schrift vergelijkend mogen we de conclusie trekken: de Hij die van het begin af is, is de Heer Jezus.

Bijbelleesroosters

LEES je bijbel
en
LEEF je Bijbel.

Velen gebruiken Bijbelleesroosters als leidraad en hulpmiddel om de Bijbel helemaal door te lezen. Enkele leesroosters zijn:

- [Chronologisch leesrooster](#)

- [Alternerend Bijbelleesrooster](#)
- [Bijbelleesrooster NBG](#)
- [Katholiek Bijbelleesrooster](#) (bevat ook Deutercononieke boeken)

Overig

Online Greeks Nieuwe Testament met grammaticale en Strongs coderingen: <http://wesley.nnu.edu/gnt/>

Meer informatie

Klaas van der Zwaag, [De eenvoud van het geloof betwist](#), Refdag.nl 27 februari 2009. Over het verstaan van de Schrift, naar aanleiding van discussie over de uitleg van Genesis 1.

Thomas Chalmers, [Het bewijs en gezag der Christelijke openbaring](#). Amsterdam, 1833 (2e uitgave). 248 pag. Gedigitaliseerd exemplaar. Chalmers is een vertegenwoordiger van het Britse Reveil.

De Engelstalige ESV Studiebijbel won de prijs 'Christelijk boek van het jaar 2008':

http://www.usatoday.com/news/religion/2009-03-24-Bible-award_N.htm

Bronnen

C. Lindeboom, *Bijbelgids, of Handleiding tot het verkrijgen van Bijbelkennis* (Middelburg: Stichting de Gihonbron, 2009; bewerking door J. Plumers van de uitgave uit 1929), blz. 12-13. Hieruit is onder toestemming in maart 2012 tekst gebruikt. De tekst handelt over de oorspronkelijke talen van de Bijbel en de handschriften van de Bijbel.

Voetnoten

[1. ? Ikea haalt Bijbel in](#), nieuwsartikel op ikonRTV.nl, 19 aug. 2009. De Ikea-gids, met 180 miljoen exemplaren in 28 talen, heeft de bijbel ingehaald. "Critici vragen zich wel af of Ikea trots moet zijn op het enorme papierverbruik. De gigantische papierberg is goed voor een enorme houtkap. En dat terwijl de gids na een jaar weer wegkan, in tegenstelling tot de Bijbel," aldus het artikel, dat oorspronkelijk in *De Telegraaf* verscheen.

[2. ? Bijbel meest verkocht](#), nieuwsartikel op RefDag.nl, 16 mei 2012.